

LÁSS, NE CSAK NÉZZ!

Használd okosan a médiumokat

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság

1015 Budapest, Ostrom utca 23–25.

Telefon: (+36 1) 457 7100 • Fax: (+36 1) 356 5520

E-mail: info@nmhh.hu

Web: www.nmhh.hu, www.mediatanacs.hu, www.mediatanacs.blog.hu

nmhh NEMZETI MÉDIA- ÉS
HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG

Légy tudatos a tévéképernyő előtt is! Az okos vásárló sem vesz meg mindent, amit az orra elé raknak, csak azt választja ki, amire szüksége van. Aki tisztában van saját médiafogyasztási szokásaival és a befolyásolási technikákkal, az könnyebben megválogathatja a számára hasznos tartalmakat. Ha szeretnél tudatosabb tévénéző, rádióhallgató lenni, fontold meg az alábbi tanácsokat, és ha teheted, próbáld magadban válaszolni a feltett kérdésekre is!

A MŰSOROKAT NÉZD, NE A TÉVÉT! Te válassz műsort, ne a műsor válasszon téged! Egy mondás szerint „Ha az út könnyű, a cél értéktelen”. Ha a tévénézés szellemi erőfeszítésre készítet, akkor valószínűleg jó úton jársz. Válassz olyan műsort, amely valóban elgondolkodtat, mert akkor volt értelme a képernyő előtt töltött időnek! Ha ránézel a távirányítóra, és azt látod, hogy az ujjaiddal simára koptattad a felületét, akkor tudd, hogy valami baj lehet!

NE UTÁNOZZ SZTÁROKAT, CELEBEKET! Nem attól leszel egyedi és különleges, ha a tévében látott viselkedési mintákat követed. Attól csak sablonossá válik az egyéniséged! Bizz magadban, te önmagadban vagy egyedi és megismételhetetlen! Bármit is sugallnak a reklámok és a műsorok, jó, ha tudod, hogy nem a ruha, nem a mobiltelefon, nem a kockahas, nem a nagy bicepsz és a tekintélyes mellbőség teszi az embert, illetve a férfit és a nőt.

OSZD MEG MÁSOKKAL! A televíziózás hasznos is lehet, minden rajtad múlik! Beszélj meg a szüleid, barátaiddal, ismerőseiddel, amit a tévében látsz, láttál! Nem szégyen kérdezni, sőt! Ha a látottakkal kapcsolatban kérdéseid vannak, nézz utána a válaszoknak az interneten vagy a könyveidben, kérdezd meg a szüleidtől vagy a tanáraidtól!

NE ELALUDJ EL A TÉVÉ ELŐTT! Ha érzed, hogy jön az álom, kapcsolj ki a készüléket! A bekapcsolt televízió zavarhatja a nyugodt pihenést és az álmot, és zavarhatja a szüleidet is, amikor a hó végi villanyszámla fölé hajolva vakarják a fejüket.

KÉRDŐJELEZD MEG AZ ÁBRÁZOLT SZTEREOTÍPIÁKAT! A televízió gyakran leegyszerűsítve, sablonosan, felszínesen, előítéletesen, az egyedi esetet az általánossal azonosítva mutat be embereket. Például szokás a nőket gyengének, az időseket könnyen becsaphatóknak, bizonyos etnikai csoportokat butának, lustának, semmirekellőnek, rosszindulatúnak vagy egyenesen bűnözőnek ábrázolni. A valóság ennél jóval összetettebb. Te is képes vagy megkülönböztetni a tényeket a képzelt szüleményeitől!

„Ha érzed, hogy jön az álom, kapcsolj ki a készüléket! A bekapcsolt televízió zavarhatja a nyugodt pihenést...”

„Nem kell minden alkalommal emelt díjas SMS-t küldened, valahányszor a műsorvezető kétségbeesetten bejelenti, hogy már alig van idő segíteni a kedvencednek!”

FIGYELD MEG A REKLÁMOKAT, A POLITIKAI ÜZENETEKET! Tudni akarod, hogyan dolgozik a „rábeszélőgép”? Figyeld meg, hogyan ösztönöznek vásárlásra a kereskedelmi közlemények! Hogyan üzenik meg neked, hogy ha megveszed a terméket, akkor megkapod vele az élvezetet, a kívánatos életérzést, a vágyott elismerést, a sikert, a könnyű és gyors megoldást bármilyen problémádra! Fontold meg, hogy a gyakran ismételt politikai-politikusi üzenetek összhangban vannak-e a valósággal! Próbáld felfedezni az összefüggéseket! Gondolkodj el a politikai sztereotípiákon! Jövőbeli újságíróként nem lehetsz tájékozatlan, nem lehetsz közömbös és elutasító a politikával szemben, hiszen későbbi munkád során el kell igazodnod a közélet bonyolult világában.

FIGYELJ A KISEBB TESÓ(K)RA! Ismered a figyelemzavarást, hogy „Ne a televízió nevelje a gyereket!”? Ha igen, próbáld te is megfogadni ezt az intelmet! Mutass neki példát! Ha az öcséd, a húgod tévéznek, figyelj rá, hogy az életkorának megfelelő műsort vagy csatornát néz-e! A képernyő sarkában lévő, karikába írt szám eligazít. Nem biztos, hogy az animációs akció- és horrorfilmek mesék! Ha teheted, ne engedd, hogy már ezeken keresztül is folyamatosan erőszakos jeleneteket lásson! Beszéljess vele arról, amit néz, kérdezd őt! Nézz vele együtt tévét!

TANULJ TÉVÉZÉS KÖZBEN! Tudtad, hogy az új médiatörvény jóvoltából több filmet láthatsz majd eredeti nyelven, magyarul feliratozva a tévében? Használd ki ezt a lehetőséget, és fejleszd nyelvtudásodat, szövegértésedet tévénézés közben is! Talán érdemes odafigyelned az ismeretterjesztő műsorokra, csatornára is, hátha segítségére lehetnek a tanulásban, vagy csupán kielégíthetik a kíváncsiságodat bizonyos témákban.

FIGYELEM! SMS ÉS EMELT DÍJAS TELEFONSZÁMOK! Nem kell minden alkalommal emelt díjas SMS-t küldened, valahányszor a műsorvezető kétségbeesetten bejelenti, hogy már alig van idő segíteni a kedvencednek! Előbb képzeld magad elé a hó végi számlát! Vagy a szüleidét. Ne a tévéből, a kártyavetőktől és a tévéboszorkányoktól akard megtudni, hogy mit tartogat számodra a jövő, ne kérj ráolvasást, szerelmi oldást, kötetst vagy hasonló hókuszpókuszokat! Főleg ne akkor, ha ezért egy 06-90-nel kezdődő számot kell felhívnod.

„Ha az öcséd, a húgod tévéznek, figyelj rá, hogy az életkorának megfelelő műsort vagy csatornát néz-e!”